

51º TROBADA DE CENTRES INNOVADORS A CATALUNYA
30 de setembre de 2020

LES ALTES CAPACITATS, SOM-HI? EMPODERANT LES NOIES

DRA. ESTHER SECANILLA CAMPO

MENUDOTALENTO@GMAIL.COM

WWW.MENUDOTALENTO.COM

ÍNDEX

- A TALL D'INTRODUCCIÓ
- QUÈ ENTENEM PER ALTES CAPACITATS I COM ABORDAR-HO DES DELS CENTRES EDUCATIUS?
- LES ALTES CAPACITATS ... ON SÓN LES NOIES?
- UNA PORPOSTA PSICOEDUCATIVA TRANSVERSAL PER EMPODERAR LES NOSTRES NENES I NOIES
- ALGUNES CONCLUSIONS
- REFERÈNCIES

A TALL D'INTRODUCCIÓ

- Oferir recursos per portar a terme dins el centre és quelcom demandat habitualment en els moments de l'assessorament, sobretot quan parlem d'ALTES CAPACITATS.
- Transformar les aules (i més en aquests moments després del confinament i amb l'amenaça encara del COVID-19) és quelcom imprescindible, però també cal modificar les maneres de pensar i de fer.
- Us porto un projecte per treballar de forma inclusiva les altes capacitats i alhora l'empoderament de les noies dels vostres centres, potenciant els talents de totes i de tots.
- La proposta és per dur a terme com a projecte transversal de centre, des d'El a Batxillerat i per treballar amb TOTHOM, alumnat i professorat.
- Acceptar la diversitat i el talent és quelcom pendent encara avui dia; oferir models per a què les nostres nenes i noies se sentin identificades és fer un pas endavant.

La ment que s'obre a una nova idea, mai tornarà a la seva mida original (Einstein)

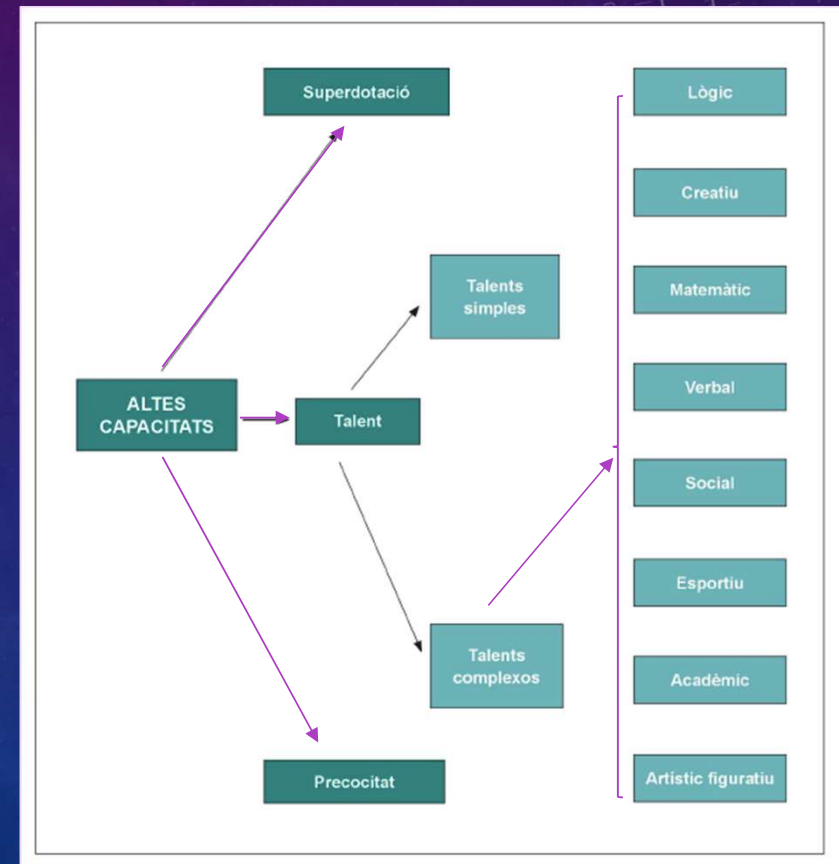
QUÈ ENTENEM PER ALTES CAPACITATS?

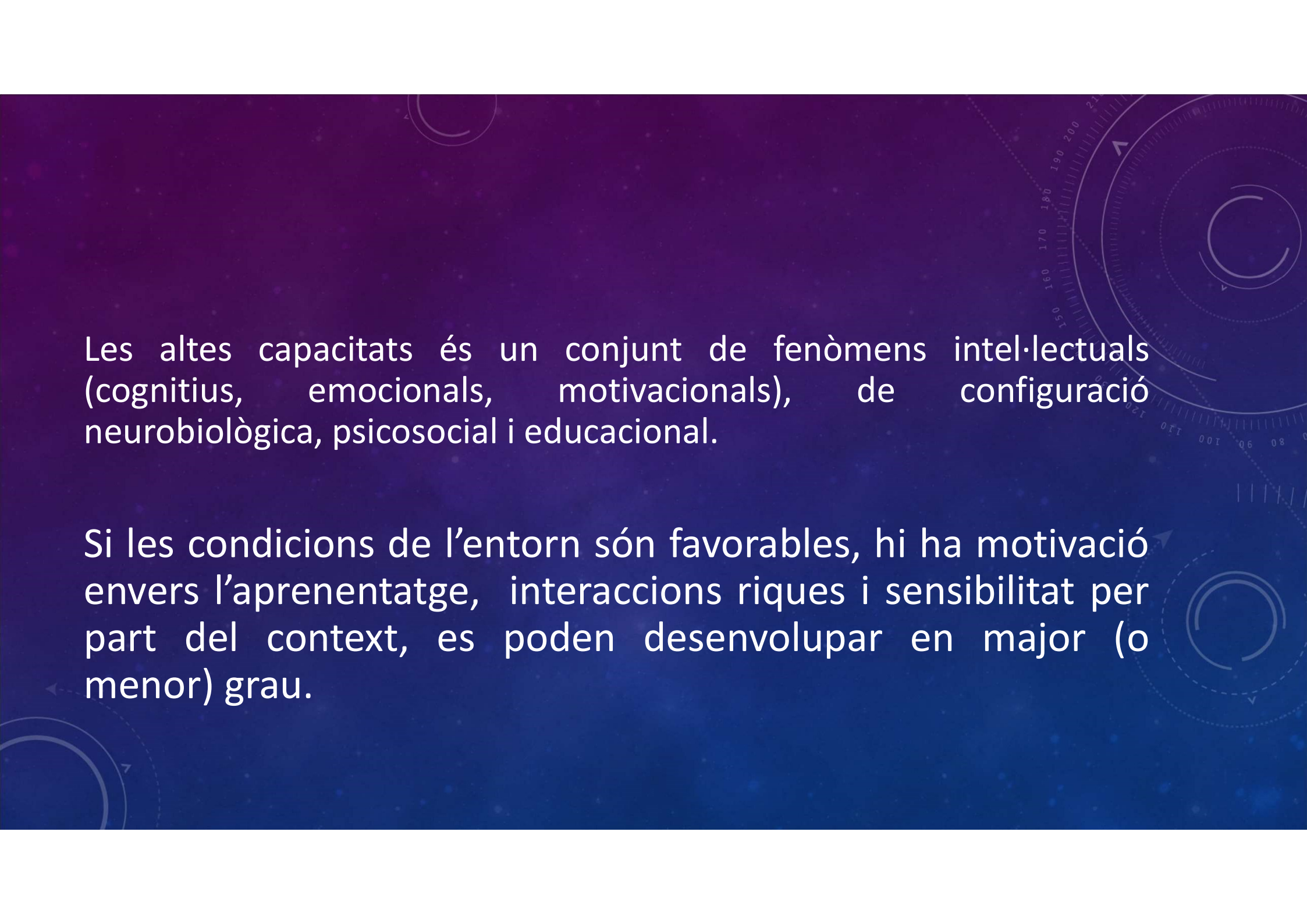
ENTRE L'ALUMNAT D'ALTA CAPACITAT, DISTINGIM TRES PERFILS GENERALS:

SUPERDOTACIÓ: tots els recursos intel·lectuals de la persona presenten un nivell elevat.

TALENT (SIMPLE O COMPLEX): fenomen cognoscitiu-emocional-motivacional estable de la intel·ligència que es caracteritza per la especificitat intel·lectual en una o més àrees (simple o complexe).

PRECOCITAT INTEL·LECTUAL: és un fenomen evolutiu que presenta un ritme d'aprenentatge més elevat al que correspondria.

Les altes capacitats és un conjunt de fenòmens intel·lectuals (cognitius, emocionals, motivacionals), de configuració neurobiològica, psicosocial i educacional.

Si les condicions de l'entorn són favorables, hi ha motivació envers l'aprenentatge, interaccions riques i sensibilitat per part del context, es poden desenvolupar en major (o menor) grau.

COM ABORDAR-LES DES DELS CENTRES EDUCATIUS

- OBSERVANT I COMPRENENT
- SENSIBILITZANT-SE AMB AQUESTA REALITAT, **LES ALTES CAPACITATS EXISTEIXEN!**
- PROPOSANT REPTES
- CONEIXENT LES FUNCIONS NEUROEVOLUTIVES DEL NOSTRE ALUMNAT, JA QUE EL PROFESSORAT ÉS EXPERT EN TEMES D'APRENENTATGE
- SABENT DESCRIBRE AQUESTES CARACTERÍSTIQUES DEL NOSTRE ALUMNAT I RESPONENT A ELLES DE LA FORMA MÉS ADEQUADA POSSIBLE
- BASANT ELS MÈTODES DOCENTS EN LA COMPENSIÓ DEL FUNCIONAMENT DE L'APRENENTATGE
- ACCEPTANT I FOMENTANT LA DIVERSITAT NEUROEVOLUTIVA
- PROMOVENT QUE CADA ESTUDIANT DESENVOLUPA LES SEVES ESPECIALITATS, ELS SEUS TALENTS
- DESTACANT ELS PROJECTES A LLARG TERMINI MÉS QUE LES ACTIVITATS REALITZADES AMB RAPIDESA
- CREANT I MANTENINT PLANS EDUCATIUS INDIVIDUALITZATS PER A CADA ESTUDIANT, UTILITZANT DIFERENTS MÈTODES QUE PERMETIN POSAR DE MANIFEST EL CONEIXEMENT
- DEIXANT LES ETIQUETES DE BANDA , NO JUTJANT
- RESPECTANT ELS RITMES DE CADASCÚ, PER SOTA I PER DALT

ON SÓN LES NOIES D'ALTES CAPACITATS?

La imatge mental que ens fem d'una noia molt intel·ligent, quina és? Podem encara dir que hi ha prejudicis en aquest sentit en ple segle XXI? No s'associa al ideal femení de la nostra societat. Això influeix en el desenvolupament social i emocional de les nenes, i per tant quan arriben a **adultes** ens trobem:

- Les que es tornen abelles reines, on regne el perfeccionisme, la intolerància, ...
- Les que “abandonen” les pròpies capacitats, la seva lluita perquè els altres compreguin com són ...

Alhora, moltes **adolescents** prefereixen passar desapercbudes, per no ser la “rara”, prioritant més el grup social i tendint molts cops a comportaments disruptius, suspenent, inclús arribant a tenir fracàs escolar. Estan també les que “passen” de tothom i van a la seva, però com a conseqüència patiran un cert aïllament social.

Sovint, la tendència és **AMAGAR-SE!** Per vergonya, per passar desapercbuda, per por, per sentir-se com un “bitxo rar”, ...

UN PROJECTE TRANSVERSAL DE CENTRE AL LLARG DEL CURS

ALGUNES PREMISES:

- És un projecte on tothom pot participar, no només l'alumnat d'altres capacitats ni només les noies del centre
- Al tractar-se d'un **projecte transversal**, es fa necessari el treball interdisciplinari entre el professorat del centre, i per tant la seva **implicació**.
- Aquest **treball interdisciplinari** es pot dur a terme entre diferents centres d'una comunitat, d'un territori, d'un barri, d'una comarca, ... Per tant parlem de fer un veritable **treball en xarxa**. Com? Compartint les experiències un cop realitzat el projecte a través per exemple de panells de comunicació a modus de jornades, on participarà l'alumnat i les famílies.
- És aconsellable portar a terme una estructura d'E-A col.laboratiu i cooperatiu entre els diferents nivells.
- El rol de mentorització entre l'alumnat és una estratègia molt eficaç .

LÍNEES PER SEGUIR PROPOSTES PSICOEDUCATIVES:

- 1- TALLERS CONJUNTS: descobrint dones científiques, tècniques, artistes, investigadores, ...
- 2- BIOGRAFIES: oferir llibres de lectura en els que destaquin també dones, històries de noies, biografies de científiques, etc. Buscar i crear també històries.
- 3- VISITES (virtuals o presencials) a museus, espectacles, planes web, ..., on se'n parli de dones científiques.
- 4- DOCUMENTALS, PEL·LÍCULES, OBRES DE TEATRE, DANSA .... Que hagin dirigit dones, o que es mostri el protagonisme d'aquestes amb biografies no estereotipades.

ALGUNS RECURSOS:

MNAC <https://www.museunacional.cat/ca/dones>

MUSEU DE MÈXIC <http://www.museodelamujer.org.mx>

MUSEU DE LES CIÈNCIES <https://museuciencies.cat/petites-histories-grans-dones-museus-amb-ulls-de-dones/>

MUSEU HISTÒRIA DE CATALUNYA

[https://www.mhcat.cat/exposicions/exposicions en prestec/dones ficcions i realitats](https://www.mhcat.cat/exposicions/exposicions_en_prestec/dones_ficcions_i_realitats)

ADA LOVELACE: <https://www.mncn.csic.es/es/visita-el-mncn/audiocuento/ada-lovelace>

DESCUBRIENDO CIENTÍFICAS: <http://fseneca.es/descubriendo-cientificas/>

MUJERES CON CIENCIA: <https://mujeresconciencia.com>

GUIA DE CONTES I LLIBRES:

<https://escoles.fundesplai.org/wp-content/uploads/2018/04/Guia-de-contes-i-novel·les-per-la-igualtat-de-gènere-i-la-violència-zero-Fundesplai.pdf>

RECULL DE PROPOSTES-AVALUACIÓ:

- INCLUSIÓ DE LES FAMÍLIES I D'ALTRES SERVEIS DE L'ENTORN, AMB QUI COL.LABORAR (centres escolars, biblioteca, ambulatoris, etc.). PODEN APORTAR IDEES, ESTRATÈGIES, XERRADES D'ESPECIALISTES, ETC.
- CREAR GRUPS DE DISCUSSIÓ DE PROFESORAT I D'ALUMNAT DINS DEL PROPI CENTRE I AMB ALTRES CENTRES DE LA XARXA, AVALUANT EL PROJECTE
- PUBLICAR ELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DEL PROJECTE A LA PLANA WEB DEL CENTRE

ALGUNES CONCLUSIONS

- MOLTS COPS SORTIR DE LA ZONA DE CONFORT PERMET FER CANVIS I AVANÇAR
- VIURE I VEURE AQUESTS CANVIS CON UN REPTE, FA AUGMENTAR LA PROPIA AUTOMOTIVACIÓ DEL PROFESSORAT I EN CONSEQÜÈNCIA DE L'ALUMNAT
- SENSIBILITZAR-SE -PERÒ DE VERITAT- PER LA DIFERÈNCIA, APORTA RIQUESA
- FER DISSABTE A LES AULES I ALS CENTRES, POSAR-LOS CAP PER AVALL, PERMET TRANSFORMAR
- LA CREATIVITAT LA TENIM TOTS, CAL DESENVOLUPAR-LA

perilloses

La creença de que la pròpia visió de la realitat és la única realitat, és la més de les il·lusions” (Watzlawick)

REFERÈNCIES

- LEVINE, M. (2003). MENTES DIFERENTES, APRENDIZAJES DIFERENTES. Un modelo educativo para desarrollar el potencial individual de cada niño. BARCELONA: PAIDÓS.
- MARTÍNEZ, M. (2013). LES ALTES CAPACITATS: DETECCIÓ I ACTUACIÓ EN L'ÀMBIT EDUCATIU. Guia per a mestres i professors. Materials per l'atenció a la diversitat. BARCELONA: GENERALITAT DE CATALUNYA.
- PÉREZ, L. (RECULL DE PUBLICACIONS) : <https://www.luzperez.es/journal>
- SECANILLA, E. (2019) SUPERMENTES. Reconocer las altas capacidades en la infancia . BARCELONA: GEDISA.